

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/34/2012
Identifikačné číslo spisu:	8012200157
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8012200157.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobcu: A. D., U., trvale bytom G. okr. D., proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky so sídlom Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava (pôv. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru Prešov, Krajský dopravný inšpektorát), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v priestupkovom konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 08. júna 2012 č. k. 3S/24/2012-35, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 08. júna 2012 č. k. 3S/24/2012-35 m e n í tak, že rozhodnutie Krajského riaditeľstva Policajného zboru Prešov, Krajský dopravný inšpektorát č.p.: KRP-P-170/KDI-BCP-2011 z 21. decembra 2011 v spojení s rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Poprade č.p.: ORP-P-474/ODI2-PP-2011 z 26. septembra 2011 r u š í a vec v r a c í a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 66 € z titulu náhrady iných trov konania.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. V zmysle článku VII. zákona č. 345/2012 Z.z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa s účinnosťou odo dňa 01. januára 2013 zmenil text ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších zákonov tak, že za prvú vetu boli vložené nasledujúce nové vety:

„Minister môže určiť, ktorý útvar Policajného zboru má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti. Za útvar Policajného

zboru koná pred súdom riaditeľ útvaru alebo ním poverený policajt alebo zamestnanec.“

Následne bolo na Najvyšší súd doručené rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o zrušení rozpočtových organizácií č.p. SLV-PS-1120/2012, ktoré podpísal Podpredseda vlády a minister vnútra SR dňa 12.12.2012. Medzi uvedenými krajskými riaditeľstvami policajného zboru bol uvedený aj žalovaný. S odkazom na ustanovenie § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa ďalej v rozhodnutí konštatovalo, že práva a povinnosti, t.j. aj procesného charakteru, zrušených rozpočtových organizácií prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. S prihliadnutím na hore citované ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 171/1993 Z.z. a to, že Najvyšší súd nemá vedomosť, že by bol minister v tomto zmysle takto rozhodol. Na základe nižšie citovaných právnych noriem má Najvyšší súd preukázané, že do procesného postavenia Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Preto bude s týmto procesným nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho procesného nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

2. Rozhodnutím č.p.: KRP-P-170-006/KDI-BCP-2011 z 21. decembra 2011 o odvolaní (č.l. 18) žalovaný ako odvolací orgán v priestupkovom konaní podľa § 58 ods. 1 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len na účely rozsudku „Správny poriadok“) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Poprade č.p.: ORP-P-474/ODI2-PP-2011 z 26.09.2011 a odvolanie zamietol.

3. Uvedeným rozhodnutím z 26.09.2011 prvostupňový správny orgán uložil žalobcovi podľa § 22 ods. 2 písm. c) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 372/1990 Zb.“) pokutu vo výške 400 €, nakoľko žalobca pri vedení osobného motorového vozidla spôsobil dopravnú nehodu tým konaním, že po tom, ako predišiel pred ním idúcu nákladnú jazdnú súpravu jazdiacu v pravom jazdnom pruhu, tak sa zaradil pred túto súpravu a prudko pribrzdil. Týmto svojim konaním podľa prvostupňového správneho orgánu porušil ustanovenie § 15 ods. 3 s poukazom na ustanovenie § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 8/2009 Z.z.“), a preto bol prvostupňovým správnym orgánom uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g) zák. č. 372/1990 Zb.

Zároveň podľa § 79 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. v spojení s § 1 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 411/2006 Z.z., ktorou sa stanovuje paušálna suma trov konania o priestupku, zaviazal žalobcu uhradiť trovy konania vo výške 16 €.

Podľa § 15 ods. 3 zák. č. 8/2009 Z.z. v znení účinnom v čase vykonania tvrdeného skutku (t.j. 11.07.2011) vodič nesmie pri predchádzaní ohroziť ani obmedziť vodiča vozidla, pred ktoré sa po predídení zaraďuje; pritom je povinný dávať znamenie o zmene smeru jazdy. Pri predchádzaní musí zachovávať dostatočný bočný odstup od predchádzaného vozidla.

Podľa § 137 ods. 2 písm. c) zák. č. 8/2009 Z.z. v citovanom znení porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom je také porušenie pravidiel cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda alebo nesplnenie si povinností účastníka dopravnej nehody alebo škodovej udalosti.

Podľa § 22 ods. 1 písm. g) zák. č. 372/1990 Zb. priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda.

4. V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný uviedol, že prvostupňový správny orgán vychádzal pri svojom rozhodovaní z nasledujúceho skutkového stavu. Žalobca dňa 11.07.2011 o 19.10 hod. na diaľnici DI v 476,58 km v katastri obce H., v smere jazdy Liptovský Mikuláš - Poprad, pred odpočívadlom „Východná“ pri vedení osobného motorového vozidla zn. Škoda Superb TEC: R. spôsobil

dopravnú nehodu tak, že po tom, ako predišiel nákladnú jazdnú súpravu zn. Mercedes Benz 1843LS AXOR, TEČ: D. s návesom zn. Schmitz SOI, TEČ: D. (vlastníkom je obchodná spoločnosť Šepex s.r.o.) jazdiacu v pravom jazdnom pruhu - vedľa jazdného pruhu pre pomalé vozidlá, ktorú viedol F. E., a po jej predídení sa pred súpravu zaradil a prudko pribrzdil, na čo vodič E. reagoval tak, že strhol vedenie vozidla vpravo, čím sa jeho nákladná jazdná súprava naložená tovarom stala nestabilnou a zišiel vpravo mimo vozovku do priekopy. Ku kontaktu s vozidlom žalobcu nedošlo.

Na poškodenom vozidle, t.j. ťahači a návese vznikla škoda vo výške 4.000 € a na zariadení Národnej diaľničnej spoločnosti Bratislava vznikla škoda vo výške 100 €.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca včas v priestupkovom konaní odvolanie. V odvolaní uviedol, že prvostupňový správny orgán pri prejednaní priestupku porušil zásady správneho konania (zásady zákonnosti, úzkej súčinnosti a zásadu náležitého zistenia skutkového stavu) a nepripustil skutkový stav, ktorý by odporoval tvrdeniam vodiča poškodeného vozidla. Navyše prvostupňový správny orgán podľa žalobcu nevykonával žiaden dôkaz v jeho prospech, a to dokonca ani dôkazy ním navrhnuté.

Najmä zdôraznil, že v priestupkovom konaní označil troch svedkov ako svojich spolujazdcov, konkrétne K. D. a H. D. ako aj paniu L. W., ktorých výsluch správny orgán nielenže nevykonával, ale tento svoj postup v napadnutom rozhodnutí vôbec nezdôvodnil.

6. Žalobca v súvislosti s uvedeným ďalej tvrdil, že v skutočnosti nie on, ale naopak vodič poškodeného vozidla nepredvídateľným a protiprávnym spôsobom ho obmedzil a ohrozil tým, že na úseku, kde vodorovné dopravné značenie zakazuje preradenie vozidiel z pravého (pomalého) jazdného pruhu do pruhu stredného, tak urobil bez toho, aby sa presvedčil o tom, či sa v strednom pruhu nepribližuje iné vozidlo. Následne, ako ho vodič poškodeného vozidla vytlačil zo stredného jazdného pruhu, sa dostal do dráhy ďalšiemu rýchlo idúcemu osobnému motorovému vozidlu. V snahe predísť zrážke, musel sa mu vyhnúť tým, že sa po predídení vodiča poškodeného vozidla opäť zaradil do stredného pruhu.

Pravdivosť jeho skutkových tvrdení mohli potvrdiť ním uvedení traja svedkovia, ktorých svedecká výpoveď bola pre riadne a úplné zistenie skutkového stavu kľúčová a nezastupiteľná, preto naďalej trval na výsluchu týchto svedkov.

7. Ďalej uviedol, že zrozumiteľnosť a prehľadnosť argumentácie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia bola zásadným spôsobom narušená, napríklad nevhodne zvolenou kombináciou priamej reči osôb zúčastnených na konaní so svojimi vlastnými tvrdeniami a závermi.

Prvostupňový správny orgán si vôbec nesplnil svoju povinnosť uviesť, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, čo spôsobilo absolútnu nepreskúmateľnosť a zmätočnosť celého rozhodnutia.

8. Tiež žalobca upozornil na to, že primeranosť pokuty správny orgán posúdil len na základe subjektívnej, t.j. nesprávne vyhodnotenej miery zavinenia a výsledkov lustrácie jeho osoby vo svojich informačných systémoch.

Pri určení druhu sankcie a jej výmery vôbec nezohľadnil spôsob spáchania priestupku, ani jeho následky, a predovšetkým sa nezaoberal okolnosťami, za ktorých bol priestupok spáchaný.

9. Žalovaný pri vydávaní napadnutého rozhodnutia vychádzal z predloženého priestupkového spisu, konkrétne zo

- záznamu dopravnej nehody, zápisnice o obhliadke miesta dopravnej nehody, zápisu o dychovej skúške vodiča F. E., záznamu o podaní vysvetlenia F. E., záznamu o podaní vysvetlenia D. F., záznamu o podaní vysvetlenia D. Y., to všetko zo dňa 11.07.2011,
- náčrtu, plánika a fotodokumentácie miesta dopravnej nehody, fotokópie tachografického krúžku vozidla EVČ: D., fotokópie osvedčenia o evidencii vozidla EVČ: R., fotokópie dohody o poskytnutí služobného motorového vozidla zamestnancovi na používanie na služobné a súkromné účely,
- úradného záznamu zo dňa 12.07.2011, záznamu o podaní vysvetlenia A. D. zo dňa 14.07.2011 a záznamu o podaní vysvetlenia D. I. zo dňa 18.07.2011,
- záznamu o podaní vysvetlenia G. H. zo dňa 26.07.2011, zo správy o výsledku objasňovania priestupku z 27.07.2011, evidenčnej karty vodiča A. D. zo dňa 26.09.2011, zápisnice z ústneho pojednávania o priestupku zo dňa 26.09.2011, rozhodnutia o priestupku zo dňa 26.09.2011,

- odvolania zo dňa 14.10.2011, vyjadrenia k odvolaniu zo dňa 25.10.2011, stanoviska prvostupňového správneho orgánu k odvolaniu ako aj z ďalších písomností tvoriacich súčasť spisového materiálu.

10. Po preskúmaní hore uvedeného spisového materiálu žalovaný zistil, že miesto dopravnej nehody sa nachádzalo na diaľnici D1, t.j. išlo o štvorpruhovú komunikáciu s deliacim pásom, v smere staničenia bol jazdný pruh pre pomalé vozidlá; povrch komunikácie bol suchý a neznečistený. Na mieste dopravnej nehody, kde sa pôvodná dvojprúdová komunikácia rozšírila o tretí pruh určený pre pomaly idúce vozidlá, boli zadokumentované trasologické, ako aj ďalšie stopy, ktoré sa zaznamenali v zápisnici o obhliadke miesta dopravnej nehody. Na ťahači s návesom došlo k poškodeniu schodíkov do kabíny vodiča na ľavej a pravej strane ťahača, ako aj k poškodeniu závesu plachtienia na návese.

11. Vodič poškodeného nákladného vozidla uviedol, že v stúpaní na odpočívadlo Východná v mieste, kde sa začína jazdný pruh pre pomalé vozidlá, videl, že kamión pred ním idúci spomaľuje, a nakoľko vozidlo nebolo plne naložené, tak sa rozhodol uvedený kamión predísť. V spätnom zrkadle nič nevidel, dal smerovku a začal vozidlo predchádzať. Po predídení sa chcel zaradiť vpravo do pruhu pre pomalé vozidlá, avšak zbadal v ľavom jazdnom pruhu na svojej úrovni žalobcu vozidlo, ktoré sa pred ním zaradilo a prudko spomalilo, pričom videl jeho brzdomé svetlá. V snahe zabrániť zrážke strhol riadenie vozidla vpravo a zišiel mimo vozovku.

Uvedené potvrdil spolujazdec vodiča poškodeného nákladného vozidla pán D. F. s tým, že v tom čase predchádzali dva kamióny, ktoré jazdili v pravom jazdnom pruhu pre pomalé vozidlá.

12. Vodič vozidla zn. Volvo, EVČ: V., pán D. I., ktorý v ten deň išiel za vozidlom pána F. E., uviedol, že v čase nehody viedol vozidlo v pravom jazdnom pruhu pre pomalé vozidlá, pričom jazdil cca 150 metrov za kamiónom vodiča pána E.. Videl, ako pred ním idúci kamión začal predchádzať ďalšie pred ním idúce vozidlo - tiež kamión. V tom istom okamihu ho predišlo čierne vozidlo zn. Škoda Superb. Toto vozidlo zabrzdilo, predišlo vozidlo vodiča pána E. avšak jazdným pruhom a následne už len videl, ako tento vodič strhol vedenie vpravo a kamión zišiel mimo vozovku.

Ďalej zdôraznil, že vodič vozidla Škoda Superb mal dostatočný priestor aj vzdialenosť na to, aby sa zaradil do ľavého jazdného pruhu a vozidlo predišiel tak, aby nedošlo k nehode.

13. Svedok dopravnej nehody, pán G. H. vypovedal, že v deň dopravnej nehody išiel na vozidle zn. Renault EVC: M. pred odpočívadlom Východná v pravom jazdnom pruhu pre pomaly idúce vozidlá, pričom v spätnom zrkadle videl, ako sa ku nemu približuje vozidlo, tiež kamión. Keďže jeho vozidlo bolo plne naložené, jazdil rýchlosťou okolo 50 km/hod. Keď sa nachádzali približne v polovici stúpania na odpočívadlo Východná, začal ho za ním idúci kamión prechádzať. Predchádzanie prebiehalo normálne, na ceste pred ním sa nenachádzala žiadna prekážka. Keď sa vozidlo, ktoré ho predišlo nachádzalo vo vzdialenosti cca 60 metrov pred ním, tak zbadal brzdomé svetlá na návese kamióna asi dvakrát prebliknúť a potom videl, ako vodič prudko strhol vedenie doprava, pričom kamión začalo kývať do oboch strán.

To, čo bolo príčinou uvedenej udalosti uviesť nevedel, avšak keď kamión zišiel mimo vozovku, na horizonte videl osobné motorové vozidlo tmavej farby.

14. Následne žalovaný uviedol, že žalobca prostredníctvom vysvetlenia zo 14.07.2011 uviedol, že v ten deň v aute s ním boli jeho priateľka pani L. W. a vzadu jeho syn K. a dcéra H.. Keď sa nachádzal pred odpočívadlom Východná, v stúpaní asi v hornej tretine jazdil v strednom jazdnom pruhu a v pravom (pomalom) jazdnom pruhu jazdili dva kamióny. Keď sa nachádzal na úrovni kamióna, ktorý išiel druhý v poradí, ten prudko vybočil do stredného jazdného pruhu a začal predchádzať kamión idúci pred ním. On už nemal inú možnosť, len strhnúť riadenie doľava. Pokračoval v jazde v ľavom jazdnom pruhu a predbehol kamión, ktorý ho vytlačil.

Keď sa nachádzal na úrovni kabíny vozidla, na vodiča zatrubil. Po predídení sa zaradil vpravo do stredného jazdného pruhu pred predchádzaný kamión, ubral rýchlosť a pokračoval v jazde. V spätnom zrkadle zbadal prednú masku vozidla, ktoré prudko strhol vedenie vpravo. Žeby došlo k dopravnej nehode žalobca nepredpokladal, myslel si, že kamión sa zaradil do pravého (pomalejšieho) jazdného pruhu,

a preto tomu nevenoval pozornosť a pokračoval v jazde.

15. Neskôr, po zistení, že sa stala dopravná nehoda, informoval sa o nej na Oddelení diaľničnej polície v Liptovskom Mikuláši, kde si následne dohodol termín. Pri nehode nedošlo k žiadnemu zraneniu posádky vozidla, ktoré viedol, a tiež nedošlo k stretu vozidiel. Na svojom vyjadrení zotrval aj na ústnom pojednávaní dňa 26.09.2011. Poukázal na množstvo svedkov, ktorí boli s ním vo vozidle a neboli vypočutí, a naopak je tam množstvo svedkov, ktorí tam ani neboli.

Uviedol, že on nespôsobil žiadnu dopravnú nehodu, a keby vedel, že sa tam vybúral kamión, tak určite zastaví a vec rieši na mieste.

16. Na základe vyhodnotenia spisového materiálu o priestupku žalovaný dospel k záveru o dostatočne preukázanom skutkovom stave, že žalobca ako vodič vozidla zn. Škoda Superb po tom, čo predišiel poškodenú nákladnú jazdnú súpravu, po zaradení sa pred túto jazdnú súpravu prudko znížil rýchlosť jazdy, v dôsledku čoho vodič jazdnej súpravy strhol vedenie vozidla vpravo a následne zišiel vpravo mimo vozovku do priekopy, čím zaviniel dopravnú nehodu.

Hoci je pre žalovaného pritom zrejmé, že vodič nákladnej jazdnej súpravy F. E. mohol svojim konaním (predchádzaním iného vozidla na mieste, kde je to zakázané vodorovným dopravným značením) porušiť iné ustanovenia zákona o cestnej premávke, tak uvedená skutočnosť nebola príčinou dopravnej nehody.

17. V závere napadnutého rozhodnutia sa žalovaný podrobne vyjadril k jednotlivým námietkam uvádzanými žalobcom v odvolaní.

Najmä k námietke nevykonania dôkazov uviedol, že oprávnenie rozhodnúť o rozsahu zisťovania podkladov pre rozhodnutie, ako aj výber dôkazných prostriedkov, vyplýva z vrchnostenského postavenia správneho orgánu spojeného s jeho právomocou danou zákonom voči subjektom podriadeným mu pri rozhodovaní, ako aj z vyšetrovacieho princípu, na ktorom je priestupkové konanie v zákone o priestupkoch založené, a taktiež zo zásady hospodárnosti a rýchlosti konania.

18. Ku skutočnosti, že vodič nákladnej jazdnej súpravy pán F. E. bol podľa žalobcu tým, ktorý porušil dopravné predpisy, nakoľko predchádzal iné vozidlo na mieste, kde je to zakázané vodorovným dopravným značením a týmto úkonom priamo ohrozil žalobcu ako vodiča, žalovaný uviedol, že táto skutočnosť mohla resp. mala byť predmetom samostatného konania proti vodičovi nákladnej jazdnej súpravy pánovi F. E. pre možné porušenie ustanovenia § 3 ods. 2 písm. b) zák. č. 8/2007 Z.z., avšak nemala vplyv na zavinenie predmetnej dopravnej nehody žalobcom.

Žalobca mal možnosť túto situáciu riešiť iným spôsobom, napr. telefonickým oznámením na linku 158, resp. povinnosť zaoberať sa prípadným porušením predpisov vodičom E. priamo vyplývala v prvom rade orgánu objasňujúcemu uvedenú dopravnú nehodu a na podklade jeho zistení a záverov následne správneho orgánu príslušnému podľa miesta trvalého pobytu vodiča F. E.. Týmto orgánom však prvostupňový správny orgán nebol a nie je.

19. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa skutočnosti, že vodič pán F. E. žalobcu obmedzil a ohrozil tým, že predchádzal iné vozidlo na mieste, kde to bolo zakázané vodorovným dopravným značením, čím ho vytlačil z jeho jazdného pruhu, na čo on musel reagovať tak, že sa dostal do jazdnej dráhy inému vozidlu, ktoré sa ku nemu v ľavom jazdnom pruhu rýchlo približovalo, čo však tento vodič a jeho kolegovia vo svojich výpovediach úmyselne neuvádzajú, žalovaný odlišne konštatoval, že samotný žalobca toto vo svojej prvotnej výpovedi žiadnym spôsobom neuviedol. Po prvýkrát ju popísal až v podanom odvolaní proti rozhodnutiu o priestupku.

Žalovaný argumentoval, že takýto opis priebehu udalosti neuviedli ani jednotliví svedkovia, ktorých výpovede boli vykonané v krátkom časovom odstupe po dopravnej nehode a žalovaný ich považoval za pravdivé a presvedčivé aj vzhľadom na tú skutočnosť, že títo svedkovia nemali žiaden pomer k veci, k obvinenému žalobcovi, a okrem svedka D. F., ani k vodičovi pánovi F. E., t.j. nejednalo sa o kolegov menovaného tak, ako to uviedol žalobca v podanom odvolaní.

20. Obdobne tzv. povinnosť vodiča poškodeného vozidla, že mal predvídať, resp. mohol a mal dôvodne očakávať, že po predídení kamióna s osobným vozidlom spomalí, žalovaný odmietol, lebo takéto

tvrdenie sa v konaní ničím nepreukázalo.

Naopak podľa žalovaného žalobca mal predpokladať, že jeho zaradenie sa pred predchádzanú nákladnú jazdnú súpravu spojené s prudkým spomalením vo vzdialenosti, ktorú uvádzal (cca 10 metrov), mohlo vzhľadom k rozmerom, hmotnosti a rýchlosti jazdnej súpravy vyvolať ohrozenie a obmedzenie jej vodiča, a viesť k porušeniu ustanovenia § 15 ods. 3 zák. č. 8/2007 Z.z. žalobcom.

21. Žalovaný obdobne ako prvostupňový správny orgán, nepovažoval za nevyhnutne potrebné vypočúť k danému priestupku osoby uvedené žalobcom, nakoľko výpovede príbuzných osôb, by odvolací správny orgán nemohol hodnotiť ako dôveryhodné, resp. nezaujaté, a konanie žalobcu považoval žalovaný za hodnoverne preukázané ostatnými vykonanými dôkaznými prostriedkami. Napokon účastník konania mal síce právo navrhnúť dôkazy a ich doplnenie, avšak samotné vykonanie a hodnotenie dôkazov patrilo správneho orgánu podľa § 34 ods. 4, ods. 5 Správneho poriadku.

22. Rovnako vo vzťahu k rozporom vo výpovediach jednotlivých svedkov (týkajúcich sa skutočnosti, koľko vozidiel vodič F. E. predchádzal) žalovaný poukázal, že namietaná nepresnosť nemala vplyv na zákonnosť vydaného rozhodnutia, resp. na zákonnosť zistenia a zadokumentovania skutku.

23. K námietke žalobcu, že 10 metrová vzdialenosť, ktorú uviedol dňa 14.07.2011 v Zázname o podaní vysvetlenia k priestupku, bola výsledkom byrokratického prístupu policajta, ktorý ho vypočúval, a na upresnenie takejto vzdialenosti ho mal navádzať, žalovaný zdôraznil, že žalobca svoju výpoveď na Diaľničnom oddelení v Liptovskom Mikuláši pred príslušníkom Policajného zboru vykonal dobrovoľne a túto výpoveď na znak svojho súhlasu aj podpísal. Následne na ústnom pojednávaní o priestupku žiadnym spôsobom nenamietal, že bol navádzaný na takúto výpoveď.

Žalovaný zhodne s názorom prvostupňového správneho orgánu 10 metrovú vzdialenosť medzi vozidlami pri jazde na diaľnici, s ohľadom na rozmery, hmotnosť a rýchlosť nákladnej jazdnej súpravy vodiča pána E. nepovažoval za bezpečnú, a to aj s prihliadnutím na tvrdenie žalobcu, že svojom zaradení sa pred kamión vo vzdialenosti asi 10 metrov ešte aj ubral na rýchlosti jazdy.

Podľa § 59 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. objasňovanie priestupkov sa koná na základe vlastného zistenia správnych orgánov alebo orgánov oprávnených objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) alebo na základe oznámenia fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Podľa § 60 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. orgány oprávnené objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) sú pri objasňovaní priestupkov oprávnené

- a) vyžadovať vysvetlenie od fyzických osôb alebo právnických osôb,
- b) vyžadovať vysvetlenie od štátnych orgánov alebo obcí,
- c) vyžadovať odborné vyjadrenie od príslušných orgánov,
- d) vykonávať alebo vyžadovať úkony potrebné na zistenie totožnosti osôb a ich pobytu,
- e) vyžadovať predloženie potrebných podkladov, najmä spisov a iných písomných materiálov.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

24. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal žalobu z 27.02.2012 na Krajský súd v Prešove.

25. Krajský súd v Prešove ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, vypočul účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a jednohlasne dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, lebo rozhodnutie a postup správnych orgánov boli v súlade so zákonom.

26. Krajský súd zdôraznil, že vzhľadom na rozsah žalobných námietok pre preskúmovacie konanie podľa 2. hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku bolo rozhodujúcim posúdenie, či správny orgán vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, či dodržal procesný postup, a či takto vykonané dôkazy viedli logicky k záveru o porušení zákona o priestupkoch a zák. č. 8/2007 Z.z.

27. Po citácii ustanovení § 15 ods. 3, § 137 ods. 1 a odsek § 137 ods. 2 písm. c) zák. č. 8/2007 Z.z., §

22 ods. 1 písm. g) zák. č. 372/1990 Zb. a s odkazom na vybrané časti priestupkového spisu sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil so zisteniami správnych orgánov, že žalobca porušil § 15 ods. 3 zák. č. 8/2007 Z.z.

28. Tvrdenie žalobcu, že v priebehu priestupkového konania navrhol vypočuť svedkov L. W., K. D. a H. D., podľa krajského súdu z obsahu Záznamu o podaní vysvetlenia k priestupku zo dňa 14.07.2011 a z obsahu Zápisnice z ústneho pojednávania o priestupku zo dňa 26.09.2011 však nevyplyva. Iba v jednotlivých záznamoch ich prítomnosť vo vozidle opisuje a podľa krajského súdu iba všeobecne tvrdí, že niektorí svedkovia neboli ani predvolaní a ani vypočutí.

Žalobca napriek svojmu zákonnému poučeniu, ktoré podľa krajského súdu aj podpísal bez akýchkoľvek námietok, ústne ani písomne nežiadal, aby prvostupňový správny orgán vypočul svedkov, ktorí v čase dopravnej nehody boli s ním v osobnom motorovom vozidle. Tento výsluch svedkov požadoval až v odvolacom konaní, čo krajský súd považoval za účelové konanie v snahe žalobcu vyhnúť sa zodpovednosti za priestupok. Žalobcovi nič nebránilo výsluch týchto svedkov navrhnúť pri prvotnom výsluchu, resp. pred vydaním prvostupňového rozhodnutia.

29. Čo sa týka zvyšných námietok žalobcu, krajský súd sa stotožnil s argumentáciou správnych orgánov.

Z uvedených dôvodov krajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. žalobu ako nedôvodnú zamietol.

III.

Odvolať žalobcu/stanoviská

A)

30. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 04.09.2012 (č.l. 43) proti rozsudku krajského súdu žalobca vyslovil nesúhlas so závermi krajského súdu najmä v tom, že snaha žalobcu navrhnuť konkrétne označených svedkov nevyplyva z listín založených v priestupkovom spise.

31. Žalobca sa predovšetkým zdôraznil, že

- menovaných svedkov uviedol už pri podaní vysvetlenia k priestupku dňa 14.07.2011,
- ďalej ich nepriamo označil pri ústnom pojednávaní o priestupku dňa 26.09. 2011,
- dôkazné bremeno v priestupkovom konaní (zásada vyšetrovacía) je založené na rozdielnej koncepcii voči občianskemu súdному konaniu (zásada kontradiktórnosti konania),
- konaniu o priestupku nie je možné prisudzovať de facto črty sporového civilného procesu,
- konštatácia o nezistenom zavinení vodiča E. je v hrubom rozpore so zákonom (požiadavka na spoločné priestupkové konanie v zmysle § 57 ods. 2 zák. č. 372/1990 Zb.), pričom vodič E. spáchal dopravný priestupok, ktorý je v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, ku ktorej došlo,
- námietku o zavinení vodiča E. neuplatnil po prvýkrát až v žalobe, ale už v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu,
- pri stanovovaní výšky pokuty došlo k porušeniu zákona (viď § 12 zák. č. 372/1990 Zb.), nakoľko nezohľadnil skutočnosť, že kolíznú situáciu zavinil svojim dopravným priestupkom samotný vodič E.,
- nie je vadou, že námietka o neuskutočnení spoločného konania bola uplatnená až v konaní pred krajským súdom, nakoľko súd musí poznať právo.

32. Záverom žalobca požadoval zmenu napadnutého rozsudku krajského súdu tak, že zrušuje rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie, pričom žalovanému bude uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy súdneho konania vo výške 66 €.

B)

33. Prostredníctvom svojho vyjadrenia doručeným na krajský súd dňa 14.09.2012 (č.l. 54) žalovaný zdôraznil, že sa v plnej miere stotožňuje s napadnutým rozsudkom krajského súdu.

K obsahu podaného odvolania a opakovaným tvrdeniam, resp. k opakovaným námietkam žalobcu žalovaný zastáva nemenné stanovisko a zároveň trvá na všetkých skutočnostiach uvedených v napadnutom rozhodnutí ako aj vo vyjadrení za 26. apríla 2012 k žalobe žalobcu.

34. Záverom žalovaný požadoval potvrdiť napadnutý rozsudok krajského súdu.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 250i ods. 2 O.s.p. a s prihliadnutím na skutočnosť, že preverovanie zákonnosti rozhodnutia o sankcii vyžaduje od správneho súdu konať v rámci úplnej jurisdikcie, tak takýto postup v odvolacom konaní senát nepovažoval za potrebný) a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci (§ 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že z dôvodu uvedenom v § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. napadnuté rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil mu späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

36. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (*vigilantibus leges sunt scriptae*), vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t.j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho presviedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

37. Rovnako Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu (§ 219 ods. 1 v spojení s § 205 O.s.p.) o nevyhovení žalobe a o jej zamietnutí, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobcu (§ 250j ods. 2 O.s.p.), ako aj so stanoviskami zvyšných účastníkov, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Ďalej zdôrazňuje, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo/84/2007, sp. zn. 6 Sžo/98/2008, sp. zn. 1 Sžo/33/2008, sp. zn. 2 Sžo/5/2009 či sp. zn. 8 Sžo/547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami ale aj účastníkmi.

38. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) Najvyšší súd celkom zdôrazňuje, že podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je otázka správneho zistenia rozhodujúcich skutočností a dostatočného rámca podkladov pre naplnenie zásady materiálnej pravdy. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

39. Žalobca svoje odvolanie oprel o viacero námietok. Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným konštatuje,

že pokiaľ dôjde k záveru, že už prvé procesné, resp. iné pochybenia žalovanej krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonnosti vyhodnotil a ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení § 250j ods. 2 O.s.p., potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [najmä rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko, resp. neskôr Garcia Ruiz v. Španielsko (vo veci č. 30544/96 z 20.01.1999)] nehospodárne.

40. Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho (ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia), by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

41. Predovšetkým v súvislosti s vyššie načrtnutou otázkou Najvyšší súd poukazuje na tú skutočnosť, že priestupkové konania sa vo svojej podstate priradujú medzi tie správne konania, pri ktorých priestupkový orgán podľa osobitného zákona rozhoduje nielen o vine, ale aj o uložení sankcie. Preto na súdny prieskum takýchto rozhodnutí je nutné konajúcim súdom aplikovať tie postupy súdnej ochrany (čl. 46 ods. 1 ústavy), ktoré vychádzajú z mechanizmu úplnej súdnej jurisdikcie (viď § 250i ods. 2 a 3 v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p.). Nakoľko z obsahu odvolania žalobcu vyplýva argumentácia, ktorá vytyka odmietnutie takejto aplikácie jurisdikcie správnym súdom, musel Najvyšší súd ďalej správnosť postupu a poskytnutia mechanizmu súdnej ochrany preskúmať.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. platí, že ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

42. Na prvom mieste preto musí Najvyšší súd vyriešiť hore načrtnutú základnú otázku v súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu, že krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s jeho tvrdením, že neboli vypočutí ním navrhovaní svedkovia a teda ani nebol riadne zistený skutkový stav.

43. Najvyšší súd v svojej judikatúre zdôrazňuje viazanosť všeobecných súdov zásadou zákonnosti, ktorá je na jednej strane vymedzená princípom „iura novit curia“ (súd pozná právo) a na strane druhej limitovaná rozhodovacou nezávislosťou „secundum et intra legem“ (podľa, na základe a v medziach zákona). Uvedená zásada zákonnosti je ústavne vymedzená prostredníctvom článku 152 ods. 4, článku 2 ods. 2 a článku 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa článku 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa článku 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa článku 144 ods. 1 ústavy sú sudcovia pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

44. Avšak všeobecný súd musí v tomto rámci aj zohľadňovať ústavnú kolíziu normu (tzn. čl. 7 ako aj čl. 154c ústavy) upravujúcu nielen transpozíciu dokumentu medzinárodného práva verejného do vnútroštátneho práva (viď najmä článok 1 ods. 2 ústavy) ale aj jej hierarchické začlenenie do monistického systému slovenského právneho poriadku.

Podľa článku 154c ods. 1 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred

nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

45. Nakoľko Slovenská republika prevzala na seba záväzok z pristúpenia predchádzajúceho štátneho útvaru (1991) k zakladajúcim dokumentom Rady Európy, je Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd krytý článkom 154c ods. 1 ústavy. V zmysle konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky nepochybne Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej v texte rozsudku aj „Dohovor“), ako aj judikatúra naň sa vzťahujúca predstavuje pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväznú výkladovú smernicu na výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy základných práv a slobôd zakotvených v druhej hlave Ústavy Slovenskej republiky, čím sa normuje rámec, ktorý tieto orgány verejnej moci nemôžu prekročiť.

46. Prostredníctvom článku 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru sa členské štáty Rady Európy, tzv. aj Slovenská republika, zaviazali zabezpečiť „každému právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.“ Európsky súd pre ľudské práva pri aplikácii čl. 6 ods. 1 na skutkové okolnosti vo veci Lauko v. Slovensko, resp. veci Kadubec v. Slovensko (02.09.1998) naznačil, že pojem „trestný čin“ by sa mohol vzťahovať aj na sankcie uložené v procese správneho trestania, napríklad za dopravné priestupky, čo aj Rada Európy presadzuje najmä prostredníctvom Odporúčania (91) 1 Výboru ministrov Rady Európy o správnom trestaní.

47. Na základe uvedeného, tzn. najmä čl. 6 ods. 1 Dohovoru a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) je nutné vykladať povinnosť všeobecných súdov vykonať prieskum rozhodnutí správnych orgánov, ako aj im predchádzajúcich konaní vo veci uloženia sankcie.

48. Ako už bolo vyššie naznačené (viď najmä body č. 5 a 21) žalobca namietal nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý má byť zapríčinený tým, že hoci v čase skutku, ktorý je mu pričítaný za vinu, bol vo vozidle sprevádzaný viacerými osobami, tieto neboli vypočuté.

Najvyšší súd s poukazom na ustanovenia § 58 zák. č. 372/1990 Zb. zdôrazňuje, že účelom objasňovania priestupku je obstaranie podkladov v dostatočnom rozsahu, aby okrem iného pri rozhodovaní priestupkový orgán vychádzal zo spoľahlivo zisteného stavu.

Podľa § 58 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. objasňovaním priestupkov podľa tohto zákona sa rozumie obstaranie podkladov potrebných na rozhodnutie správneho orgánu najmä o tom, či

- a) sa stal skutok, ktorý je priestupkom podľa tohto alebo iného zákona,
- b) tento skutok spáchala osoba podozrivá zo spáchania priestupku,
- c) sa uloží sankcia za priestupok alebo sa od jej uloženia upustí, ak k náprave páchatel'a priestupku postačí samotné prejednanie priestupku,
- d) uloží ochranné opatrenie,
- e) uloží páchatel'ovi priestupku povinnosť uhradiť spôsobenú škodu.

49. Nakoľko zák. č. 372/1990 Zb. neupresňuje dôkazné prostriedky, ktoré sú v priestupkovom konaní využiteľné, je nutné vychádzať z príslušných ustanovení Správneho poriadku.

Aj v priestupkovom konaní je nutné zabezpečiť v dostatočnom rozsahu podklady pre rozhodnutie. Na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci sa využívajú dôkazné prostriedky, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. V priestupkovom konaní jedným typom z možných dôkazných prostriedkov je výsluch svedka.

Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku v spojení s § 51 zák. č. 372/1990 Zb. podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne mu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 34 ods. 2 Správneho poriadku v spojení s § 51 zák. č. 372/1990 Zb. dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

50. Zákonomdarca pre vykonanie výsluchu svedka stanovil prostredníctvom ustanovenia § 35 Správneho poriadku prísne podmienky. Splnenie uvedených podmienok sa v zmysle § 22 Správneho poriadku verifikuje v zápisnici.

Podľa § 35 ods. 4 Správneho poriadku v spojení s § 51 zák. č. 372/1990 Zb. správny orgán poučí svedka pred výsluchom o možnosti odoprieť výpoveď, o jeho povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivéj alebo neúplnej výpovede.

Podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku v spojení s § 51 zák. č. 372/1990 Zb. o ústnych podaniach a o dôležitých úkonoch v konaní, najmä o vykonaných dôkazoch, o vyjadreniach účastníkov konania, o ústnom pojednávaní a o hlasovaní správny orgán spíše zápisnicu.

Podľa § 22 ods. 2 Správneho poriadku v spojení s § 51 zák. č. 372/1990 Zb. zo zápisnice musí byť najmä zrejmé, kto, kde a kedy konanie uskutočňoval, predmet konania, ktoré osoby sa na ňom zúčastnili, ako konanie prebiehalo, aké návrhy boli podané a aké opatrenia sa prijali; v zápisnici o hlasovaní sa uvedie aj výrok rozhodnutia a výsledok hlasovania.

51. Aby priestupkové konanie naplnilo kritérium dobrého výkonu verejnej správy a súčasne spravodlivého procesu o právach a chránených záujmov jednotlivca, tak v zmysle vnútroštátneho práva ako aj medzinárodných dohovorov musí byť osobe obvinenej zo spáchania priestupku poskytnutý plný rozsah jej práv, aby mala zabezpečenú plnohodnotnú obranu.

Spomedzi nich významné miesto zaujíma právo obvineného z priestupku uplatňovať skutočnosti a dôkazy na svoju obhajobu, t.j. najmä v zmysle § 73 zák. č. 372/1990 Zb. navrhovať svedkov, a v zmysle subsidiárneho ustanovenia § 51 zák. č. 372/1990 Zb. Správny poriadok umožňuje (viď § 33 ods. 1) obvinenému z priestupku byť osobne prítomný pri ústnom pojednávaní nariadenom (viď § 21 ods. 1 Správneho poriadku) aj s účelom výsluchu svedka, pričom je oprávnená svedkovi klást' otázky.

Podľa § 73 ods. 2 zák. č. 372/1990 Zb. obvinený z priestupku má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich, uplatňovať skutočnosti a dôkazy na svoju obhajobu, podávať návrhy a opravné prostriedky. K výpovedi ani k priznaniu ho nemožno donucovať.

Podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku v spojení s § 51 zák. č. 382/1990 Zb. účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klást' svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Podľa § 21 ods. 1 Správneho poriadku v spojení s § 51 zák. č. 382/1990 Zb. správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohliadky.

52. Z napadnutého rozhodnutia pre Najvyšší súd vyplýva, že žalovaný obdobne ako prvostupňový správny orgán, nepovažoval za nevyhnutne potrebné vypočuť k danému priestupku osoby uvedené žalobcom. Uvedenú argumentáciu si následne osvojil aj krajský súd. Najvyšší súd takýto postup žalovaného, ako aj jeho prvostupňového orgánu musí vo svetle vyššie uvedených právnych záverov označiť ako významné porušenie práva žalobcu na obranu.

Dôsledkom tohto prístupu správnych orgánov k právam žalobcu je nedostatočné zistenie skutkového stavu, z ktorého potom jednoznačne vyplýva nesprávne právne posúdenie priestupku. Samotné konštatovanie žalovaného, že výpovede príbuzných osôb by odvolací správny orgán nemohol hodnotiť ako dôveryhodné, resp. nezaujaté, nemá právny základ v zák. č. 372/1990 Zb. ani v Správnom poriadku či inom právnom predpise, a už krajský súd mal uvedené vyhodnotiť ako svojvoľné odôvodnenie vady dokazovania.

53. Takisto krajský súd bol žalobcom vyzvaný, aby pri súdnom prieskume vykonal výsluch navrhnutých svedkov, a to L. W., K. D. a H. D., z tam uvedených adries. Hoci zákon prostredníctvom ustanovenia § 250i ods. 2 O.s.p. ho výslovne takto konať oprávňuje, argumentácia, prečo tak nekonal, sa v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu nenachádza.

Navyše, ak by sa výpovede jednotlivých svedkov od seba značne odlišovali, bol by to dôvod pre žalovaného, aby z toho vyvodil právne dôsledky v zmysle § 35 ods. 4 Správneho poriadku v spojení s § 51 zák. č. 372/1990 Zb. (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžd/38/2012 zo dňa 10. decembra

2013).

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. platí, že ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúavaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

54. Takisto argumentácia žalobcu týkajúca sa jeho práva na spoločné konanie má svoju oporu v právnom poriadku, pričom odňatie tohto práva je možné vyhodnotiť ako vadu konania. Najvyšší súd sa vzhľadom na úplnú jurisdikciu súdneho prieskumu uloženej sankcie stotožňuje so záverom žalobcu, že predovšetkým správny súd je povinný, a to aj „ex offio“ postupom, prihliadnuť v zmysle § 250i ods. 3 O.s.p. na právne vady priestupkového konania a je oprávnený vyhodnotiť ich vplyv na zákonnosť rozhodnutia o uloženej sankcii.

Preto neskorosť vzniesenia tejto námietky pri plnej jurisdikcii krajského súdu je nedôvodná.

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúavaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

55. Účelom spoločného konania podľa § 57 zák. č. 372/1990 Zb. je nepochybne odstrániť prekážky (najmä nedostatky skutkových zistení) brániace správnym orgánom prejednať jednotlivé priestupky v situácii, keď sa alebo jeden páchatel dopustil viacerých priestupkov (najmä jednočinný súbeh priestupkov), alebo v prípade priestupkov viacerých páchatelov, ktorých priestupky spolu súvisia (najmä viacčinný súbeh priestupkov) a na ktorých prejednanie je príslušný ten istý orgán.

Podľa § 57 ods. 2 zák. č. 372/1990 Zb. spoločné konanie sa uskutočňuje tiež proti všetkým páchatelom, ktorých priestupky spolu súvisia a ktoré prejednáva ten istý orgán. Na urýchlenie konania alebo z iného dôležitého dôvodu možno vec niektorého páchatela priestupku vylúčiť zo spoločného konania.

56. Avšak argumentácia žalovaného týkajúca sa odôvodnenia, prečo v prejednávanej veci priestupku žalobcu, ktorá je miestom a časom spojená aj s konaním inej osoby (ide o tvrdené nedovolené opustenie vozidla vodiča E. cestného pruhu vymedzeného pred pomalo idúce vozidlá), sa v napadnutom rozhodnutí žalovaného nenachádza.

Preto sa Najvyšší súd stotožňuje s odvolacou námietkou žalobcu, že aj tento nedostatok môže mať vplyv na spoľahlivé zistenie skutkového stavu v prejednávanej veci.

V.

57. Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

58. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 1 Sžd/38/2012 zo dňa 10. decembra 2013, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchyľil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Bude preto úlohou priestupkového orgánu v ďalšom konaní riadiť sa právnymi názormi Najvyššieho súdu pri zisťovaní podkladov rozhodnutia, ako aj pri rozhodovaní, či bude prejednávať priestupok žalobcu v osobitnom konaní alebo zvolí iný procesný prístup.

59. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade so zásadou hospodárnosti súdneho konania, ako aj so

svojou dlhodobou ustálenou praxou neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246c ods. 1 O.s.p.), ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) opravné prostriedky neprípustné s výnimkou prípadu úplnej jurisdikcie zakotvanej v ustanovení § 250ja ods. 5 O.s.p., a táto situácia v prejednávanej veci nenastala, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výrok rozhodnutia Najvyššieho súdu aplikovať.

60. O trovách súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na úplnú náhradu trov tohto konania. Podmienkou pre priznanie náhrady trov právneho zastúpenia je ich doloženie do spisu počas konania alebo dovyčíslenie v 3 - dňovej lehote po vyhlásení rozsudku.

Nakoľko úspešný žalobca nebol právne zastúpený, bola mu priznaná iba ním požadovaná náhrada zaplatených súdnych poplatkov vo výške 66 € (2 x 33 €).

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. platí, že ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

61. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), a hoci išlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava priestupkového konania je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), tak v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).